

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365
4100 AJ Culemborg
tel: 0345-512710
fax: 0345-519849
www.buwa.nl

Gescand.

Gemeente Vianen
Mevrouw J. Venema
Postbus 46
4130 EA Vianen

uw referentie: E-mail 29-05-09

datum: 18 juni 2009
ons kenmerk: 08-660/09.02079/DirKr
auteur: D.B. Kruijt
projectleider: G.F.J. Smit
status: Conceptrapport

GEMEENTE VIANEN			
Ingekomen			
d.d.	01 JUN 2009 Jul'		
Com.nr.P			
Advies B&W:			
B	S	BOR	

Notitie natuuronderzoek Sluseiland Vianen

Inleiding

De gemeente Vianen is voornemens om op Sluseiland te Vianen woningbouw te realiseren. Hierbij zal het gebied opnieuw ingericht worden, wordt bestaande bebouwing mogelijk gesloopt en zullen diverse bomen en overige groenvoorzieningen verwijderd worden. Er zal rekening gehouden moeten worden met het huidige voorkomen van soorten planten en dieren die beschermd zijn krachtens de Flora- en faunawet. De gemeente Vianen heeft Bureau Waardenburg gevraagd om een natuuronderzoek (*quick scan*) uit te voeren naar het voorkomen van mogelijk beschermde soorten.

Omschrijving en ligging plangebied

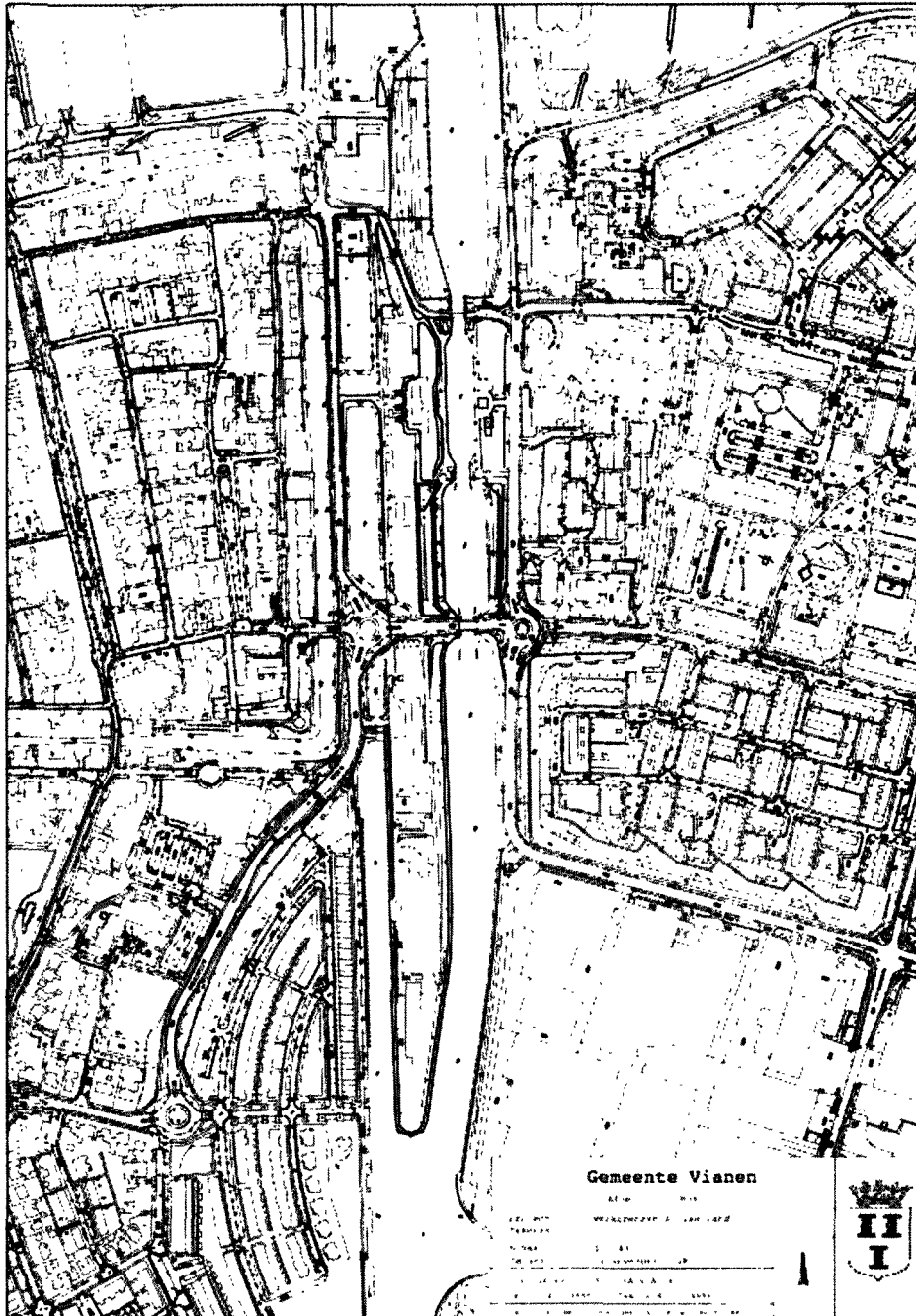
Het plangebied Sluseiland ligt in het noordelijk deel van Vianen en wordt begrensd door het Merwede-kanaal ten zuiden en oosten van het plangebied, de kanaalweg ten westen en de brugdijk ten noorden van het plangebied (zie figuur 1).

Het noordelijk deel van het plangebied wordt gekenmerkt door de ligging van een grote waterpartij (welke in contact staat met het Merwede-kanaal) en een grote parkeerplaats. Deze worden aan de oostzijde begrensd door een laan van esdoorns. Daarnaast ligt in het noordelijk deel het sluiscomplex met een laan van linden en wat ruigtevegetatie langs de randen van het plangebied. Naast de waterplas is nog een in gebruik zijnde woning aanwezig en langs het sluiscomplex staat een sluisgebouw.

Het zuidelijk deel van het plangebied wordt gekenmerkt door een grote eikenlaan met een houten kade aan de oostzijde van het gebied (zie foto 1). Daarnaast is er een oude deels vervallen woning aanwezig met bijbehorende schuur. Ook staat er nog een in gebruik zijnde woning. Verder staan verspreid in het plangebied nog enkele kleine opgaande bosjes en zijn grasveldjes aanwezig.

Foto 1 Eikenlaan oostzijde plangebied

Figuur 1 Overzicht plangebied (bron: Gemeente Vianen)

Methodiek

Het plangebied is op vrijdag 5 juni bezocht¹. Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, nesten, hollen, uitwerpselen, haren, etc). Op basis van terreinkenmerken en expert judgement is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de in de regio voorkomende

¹ Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet. In de Flora- en faunawet worden drie beschermingsregimes onderscheiden. Voor soorten uit Tabel 1 geldt vrijstelling van verbodsbepalingen bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. In voorkomende gevallen hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Voor soorten van Tabel 2 of 3 geldt geen vrijstelling en kan aanvraag van een ontheffing aan de orde zijn bij overtreding van verbodsbepalingen. In de lopende tekst is per beschermde soort aangegeven in welke categorie deze is opgenomen.

beschermde soorten. Bij het onderzoek is gebruik gemaakt van een schepnet om een indicatie te krijgen van het voorkomen van vissen en amfibieën. In de aanwezige waterplas is op kansrijke locaties intensief bemonsterd. Aanwezige bebouwing en bomen zijn extern en voor zover toegankelijk intern beoordeeld op aanwezigheid van (sporen van) vleermuizen.

Aanvullend op het terreinbezoek heeft beperkt bronnenonderzoek plaatsgevonden. Voor een actueel overzicht van beschikbare informatie over beschermde soorten die in de regio voorkomen, is het Natuurloket op internet (www.natuurloket.nl) bezocht en zijn diverse verspreidings-atlassen van relevante soortgroepen en (jaar)verslagen van Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's) geraadpleegd (zie literatuurlijst).

Resultaten

Flora

In het plangebied is de beschermde dotterbloem (Tabel 1) aangetroffen op twee locaties, namelijk aan de zuid-westzijde van het plangebied en in het noordelijk deel van de waterplas. Verder zijn er geen beschermde soorten planten aangetroffen, op grond van het ontbreken van geschikte biotopen zijn deze ook uit te sluiten in het plangebied. Langs de waterpartijen zijn algemene soorten als gele lis, wolfspoot, gewone smeerwortel en groot hoefblad waargenomen. In de ruigtes tussen de grasveldjes en bebouwing zijn algemene soorten als brandnetel en braam waargenomen. Op de muren van het sluiscomplex is nog muurvaren aangetroffen.

Vissen

In het plangebied zijn in de waterplas geen (strikt) beschermde soorten vissen aangetroffen ondanks intensief bemonsteren. Wel zijn de algemene soorten driedoornige stekelbaars, ruis/rietvoorn en baars aangetroffen. In de directe omgeving komen de strikter beschermde kleine modderkruiper (Tabel 2) en bittervoorn (Tabel 3) voor (Brekelmans & Van der Valk, 2006; RAVON, 2007; Van Kessel *et al.*, 2006). Aangezien deze soorten niet zijn aangetroffen ondanks intensief bemonsteren is het voorkomen van deze soorten en overige beschermde soorten in het plangebied uit te sluiten.

Amfibieën

In het plangebied zijn geen (strikt) beschermde soorten amfibieën aangetroffen. In de directe omgeving komen de strikter beschermde rugstreeppad, heikikker en kamsalamander (Tabel 3) voor (Smit, 2008; Brekelmans & Van der Valk, 2006; RAVON, 2007; Van Kessel *et al.*, 2006). Gezien de biotoopeisen van deze soorten (poelen, grienden, ondiepe slootjes, braakliggende terreinen en kaal zand) en de aanwezige terreinkenmerken is het voorkomen van deze soorten in het plangebied uit te sluiten. Algemene soorten (Tabel 1) als bruine kikker, gewone pad, soorten van het "groene kikker complex" en de kleine watersalamander zijn wel te verwachten in het plangebied.

Vogels met jaarrond beschermde nestplaats²

In het plangebied zijn geen vogels met jaarrond beschermde nestplaats aangetroffen. Wel zijn de volgende overige vogels aangetroffen: merel, koolmees, houtduif, wilde eend, kauw en spreeuw. In het plangebied komen algemene soorten broedvogels van stedelijk gebied voor. Er zijn geen nesten waargenomen, echter zijn deze in dichte struiken en begroeiing niet uit te sluiten. Het plangebied heeft verder geen speciale betekenis voor winter-/watervogels gezien het ontbreken van voor deze soorten geschikte wateren.

Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied zijn sporen van de mol en konijn (beiden Tabel 1) aangetroffen. Ook overige algemene soorten als egel en diverse muizensoorten zijn te verwachten in het plangebied. Er zijn verder geen (strikt) beschermde soorten aangetroffen en gezien de terreinkenmerken van het plangebied zijn deze dan ook uit te sluiten.

Vleermuizen

De volgende beschermde soorten vleermuizen zijn uit de regio bekend en zouden in het plangebied kunnen voorkomen: watervleermuis, meervleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger (Brekelmans & Van der Valk, 2006; Limpens *et al.* 1997; Van Kessel *et al.* 2006).

Tijdens het veldbezoek zijn op basis van externe beoordeling (voor zover toegankelijk) aan de buitenkant van de aanwezige bebouwing geen sporen van gebouwbewonende vleermuizen waargenomen. Vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen zijn echter niet uit te sluiten door de aanwezigheid van geschikte invliegopeningen in de gebouwen (kieren/spleten onder de daklijst). Geschikte holtes in bomen voor boombewonende vleermuizen zijn niet aangetroffen. Het plangebied in zijn geheel vormt goed foerageergebied voor vleermuizen door de ligging van een grote waterplas met luwte door de laanbeplanting aan de oostzijde en de diverse overige lijnvormige (laan)structuren in het plangebied.

Overige soorten

In het plangebied zijn geen overige beschermde soorten waargenomen of te verwachten.

Conclusies

Flora

Er zijn geen strikter beschermde soorten planten waargenomen of te verwachten. Met betrekking tot de ingreep worden geen verbodsbepalingen overtreden, het aanvragen van een ontheffing wordt niet nodig geacht. Voor Tabel 1-soorten als de dotterbloem geldt de zorgplicht. Voor deze soort worden enkele mitigerende maatregelen voorgesteld.

Vissen

Het plangebied heeft geen betekenis voor beschermde soorten vissen. Met betrekking tot de ingreep worden geen verbodsbepalingen overtreden, het aanvragen van een ontheffing wordt niet nodig geacht.

---

² Op grond van door het ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: ooievaar, blauwe reiger, zwarte specht, groene specht, grote bonte specht, middelste bonte specht, kleine bonte specht, steenuil, ransuil, bosuil, kerkuil, oehoe, rode wouw, zwarte wouw, buizerd, wespandief, sperwer, havik, zeearend, torenvalk, boomvalk, gierzwaluw, boerenzwaluw, huiszwaluw, grote gele kwikstaart, raaf, zwarte kraai en roek

Amfibieën

Het plangebied heeft geen betekenis voor strikter beschermde soorten amfibieën. Met betrekking tot de ingreep worden geen verbodsbepalingen overtreden, het aanvragen van een ontheffing wordt niet nodig geacht. Waarschijnlijk komen algemene soorten voor als bruine kikker, gewone pad, soorten van het "groene kikker complex" en kleine watersalamander. Voor deze Tabel 1-soorten geldt de zorgplicht. Voor deze soorten worden enkele mitigerende maatregelen voorgesteld.

Vogels met jaarrond beschermde nestplaats³

Er zijn geen vogels met jaarrond beschermde nestplaats aangetroffen. Mogelijk komen wel overige broedvogels tot broeden in het plangebied. Indien broedende vogels bij werkzaamheden worden ontzien worden geen verbodsbepalingen geschonden. Voor broedvogels worden enkele mitigerende maatregelen voorgesteld.

Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied heeft geen betekenis voor strikter beschermde soorten grondgebonden zoogdieren. Met betrekking tot de ingreep worden geen verbodsbepalingen overtreden, het aanvragen van een ontheffing wordt niet nodig geacht. Voor Tabel 1-soorten als mol en konijn geldt de zorgplicht. Voor deze soorten worden enkele mitigerende maatregelen voorgesteld.

Vleermuizen

Mogelijk komen in het plangebied watervleermuis, meervleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger voor. Geadviseerd wordt naar het voorkomen van vleermuizen nader vervolgonderzoek uit te voeren. Van deze soorten kan op basis van deze quickscan onvoldoende worden ingeschat of zij in het gebied voorkomen en/of wat de mogelijke effecten zijn van de geplande ingreep.

Mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten op Tabel 1 soorten en broedvogels zoveel mogelijk te voorkomen wordt geadviseerd de volgende maatregelen te treffen. Door uitvoering van deze maatregelen wordt er met betrekking tot de zorgplicht zorgvuldig gehandeld.

Dotterbloem

Eventuele groeiplaatsen van de dotterbloem kunnen voorafgaand aan de werkzaamheden worden uitgestoken. Vervolgens kunnen de planten op een vergelijkbare locatie in de directe omgeving welke niet aan werkzaamheden onderhevig is worden overgeplant.

Amfibieën en grondgebonden zoogdieren

Voor amfibieën en grondgebonden zoogdieren als mol en konijn dienen de werkzaamheden zoveel mogelijk van binnen naar buiten uitgevoerd te worden (één richting op). Dit om de

---

³ Op grond van door het ministerie van LNV verstrekte handreikingen worden nesten van de volgende soorten als jaarrond beschermde nestplaatsen beschouwd: ooievaar, blauwe reiger, zwarte specht, groene specht, grote bonte specht, middelste bonte specht, kleine bonte specht, steenuil, ransuil, bosuil, kerkuil, oehoe, rode wouw, zwarte wouw, buizerd, wespandief, sperwer, havik, zeearend, torenvalk, boomvalk, gierzwaluw, boerenzwaluw, huiszwaluw, grote gele kwikstaart, raaf, zwarte kraai en roek

soorten de gelegenheid te bieden het plangebied te ontvluchten en/of elders het plangebied in te gaan.

Broedvogels

Bij het verwijderen van bomen en/of beplanting dient verstoring van broedvogels te worden voorkomen. Aanbevolen wordt de bomen en/of beplanting buiten het broedseizoen te verwijderen. Het broedseizoen loopt vanaf half maart tot en met augustus. Indien de werkzaamheden binnen dit seizoen zijn gepland kunnen deze worden uitgevoerd indien is vastgesteld dat er met de werkzaamheden geen nesten van broedvogels worden verstoord. Dit kan door voorafgaande aan de uitvoering van de werkzaamheden de bomen en/of beplanting te controleren op nesten.

Nader onderzoek vleermuizen

Om een goed beeld te verkrijgen van het belang van het plangebied voor vleermuizen wordt nader onderzoek aanbevolen. Dit onderzoek zal gedurende het jaar middels een aantal bezoeken uitgevoerd worden in de periodes mei-juli en augustus-november. Deze bezoeken zijn gericht op het in kaart brengen van verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. Deze drie functies van het leefgebied zijn, afhankelijk van het belang voor de (mogelijk) aanwezige kolonie(s), beschermd middels de Flora- en faunawet.

Literatuur

- Brekelmans, F.L.A. & M. van der Valk, 2006. Beoordeling beschermde soorten de hagen en de Biezen, Vianen. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Limpens, H., K. Mosterd & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Uitgeverij KNNV, Utrecht.
- RAVON, 2007. Waarnemingenoverzicht 2006. Reptielen, amfibieën en vissen, nr. 24. Jaargang 8, nr. 3. pag. 46-64.
- Smit, G.F.J., 2008. Effecten op beschermde soorten bedrijventerrein Gaasperwaard - Overgangszone Biezenweg, Vianen. Ecologische onderbouwing van een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en faunawet. Rapport 08-128. Bureau Waardenburg, Culemborg.
- Van Kessel, N., A.D.G. Koopman., G. Hoefsloot & T.J. Boudewijn, 2006. Inventarisatie Varkenswei, Vianen. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv / Gemeente Vianen

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaardigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig BRL 9990:2001 / ISO 9001:2001.